

25 Αυγούστου 2015

Ο γάμος ως οδός προς την αγιότητα

/ [Ορθόδοξη πίστη](#)

Απόσπασμα από την εισαγωγή του Επισκόπου Κάλλιστου Διοκλείας

για το βιβλίο «Έγγαμοι Άγιοι».

“Παράλαβε τους στεφάνους αυτών εν τη Βασιλεία Σου” λέει ο ιερέας στον Κύριό μας λίγο πριν την τελική ευλογία του γαμπρού και της νύμφης στο Ορθόδοξο μυστήριο του γάμου [...]

Η Ορθόδοξη πίστη δεν είναι αφηρημένη, αλλά προσωπική. Δίνει σημασία όχι στις γενικές αρχές ή σε κάποιον θεωρητικό κώδικα ηθικής, αλλά στη σωτηρία μοναδικών και ιδιαίτερων προσώπων δημιουργημένων κατ’ εικόνα Θεού. [...]

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος αποκαλεί το γάμο “θείον μυστήριο της αγάπης”. Ως τέτοιος ο γάμος εκφράζει κάτι συνολικά ουσιαστικό για την ανθρώπινη υπόστασή μας. Γιατί εμείς, τα ανθρώπινα όντα, έχουμε κτιστεί κατ’ εικόνα Θεού και συγκεκριμένα κατ’ εικόνα του Θεού της Αγίας Τριάδος, “Ο Θεός αγάπη έστιν” (κατά Ιωάννη, 14:8) όχι ένα άτομο μόνο του που αγαπά μόνο τον εαυτό του, αλλά μια κοινότητα ή κοινωνία τριών προσώπων που αγαπούν το ένα το άλλο. Ο Θεός δεν είναι απλά προσωπικός μα διαπροσωπικός, όχι απλά μία μονάδα αλλά μία ενότητα. Ο Θεός είναι αλληλεγγύη, ανταλλαγή, απόκριση, αμοιβαιότητα. Αν όλα αυτά ισχύουν για το Θεό, τότε πρέπει να ισχύουν και για τον άνθρωπο που κτίστηκε κατ’ εικόνα Θεού. Αν ο Θεός είναι αγάπη, τότε κι ο άνθρωπος είναι αγάπη – όχι αγάπη προς τον εαυτό, αλλά αγάπη που μοιράζεται. Κι ο άνθρωπος είναι επίσης αλληλεγγύη, ανταλλαγή, απόκριση, αμοιβαιότητα. Κι εμείς τα ανθρώπινα όντα, όπως και τα τρία θεϊκά πρόσωπα, βρίσκουμε την τελείωση ζώντας σε κοινότητα ή κοινωνία. “Αγαπητοί, αγαπώμεν αλλήλους, ότι η αγάπη εκ του Θεού έστι” (Ιωάννου Α΄ 4:7)

Υπάρχουν, όπως είναι φυσικό, διαφορετικοί τρόποι έκφρασης αυτής της αμοιβαίας αγάπης. Ο μοναχισμός και η μοναστική ζωή μπορούν να είναι επίσης “θεία μυστήρια της αγάπης”. Η εντολή “αγαπάτε αλλήλους” απευθύνεται σ’ όλους εξίσου κι όχι μόνο στα παντρεμένα ζευγάρια. Αλλά η βασική και πρωταρχική μορφή της ανθρώπινης κοινωνίας ή κοινότητας θα είναι πάντα η αμοιβαία αγάπη του άνδρα και της γυναίκας μέσα στο γάμο. Αυτή είναι η πρωτογενής ανθρώπινη σχέση πάνω στην οποία βασίζονται όλες οι άλλες εκφράσεις της διαπροσωπικής κοινότητας. Ο γάμος, εξάλλου, ως “θείο μυστήριο της αγάπης”, εκφράζει τη θεμελιώδη ανθρώπινη υπόσταση σύμφωνα με τη θεία εικόνα. Κι αυτό συμβαίνει εξαιτίας του ότι εμείς οι άνθρωποι πιστεύουμε σ’ έναν Θεό που είναι Τριάδα κι έχουμε κτιστεί κατά την Τριαδική του εικόνα.

“Τίμιος ο γάμος εν πάσι” (προς Εβραίους, 13:4). Σε πολυάριθμες ασκητικές ομάδες στο περιθώριο της Εκκλησίας, κατά την διάρκεια των πρώτων αιώνων, η έγγαμη κατάσταση θεωρείτο ασυμβίβαστη ως προς μια ολοκληρωτική χριστιανική παράδοση. Αυτοί που επρόκειτο να βαπτισθούν, αν ήταν ακόμα άγαμοι, έπρεπε να διατηρήσουν την παρθενία τους για το υπόλοιπο της ζωής τους, ενώ τα παντρεμένα ζευγάρια έπρεπε να μείνουν χώρια πριν αρχίσει η μύησή τους στο χριστιανισμό. Όμως, η Εκκλησία στο σύνολό της απέριψε τις απαιτήσεις αυτών των “εγκρατικών” κινήματων, επιμένοντας ότι ο γάμος αποτελεί πραγματικά οδό προς την αγιότητα. Τα παντρεμένα ζευγάρια, όχι σε μικρότερο βαθμό από τους μονάζοντες, μπορούν να κατορθώσουν την πληρότητα της θεώσεως ή την εν Χριστώ θεοποίηση.

Είναι αλήθεια ότι οι Πατέρες, τόσο οι Έλληνες όσο και οι Λατίνοι, δηλώνουν συχνά ότι η μοναχική κλήση - νοητή ως “αγγελική” ή εσχατολογική προσδοκώμενη κατάσταση μετά την ανάσταση (βλ. κατά Μάρκον 12:25, κατά Λουκά 20:3-36) είναι εγγενώς ανώτερη από την έγγαμη κατάσταση. Αλλά αυτό δε σημαίνει ότι κι ο γάμος δεν είναι “τίμιος εν πάσι”. Επιπλέον, υπάρχουν πατερικά κείμενα τα οποία αναφέρουν ότι η ανώτερη κατάσταση για κάθε πρόσωπο είναι πάντα η συγκεκριμένη κατάσταση στην οποία το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει κληθεί. Κάποτε κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού σε κάποια πόλη είπαν στον Άγιο Μακάριο τον Αιγύπτιο που θα έβρισκε δύο ανθρώπους πιο προχωρημένους στην πνευματική ζωή από τον ίδιο. Τελικά, αυτοί οι δύο άνθρωποι ήταν δύο παντρεμένες γυναίκες που ζούσαν μία συνηθισμένη ζωή με τους συζύγους τους. “Πραγματικά”, αναφώνησε ο Αγ. Μακάριος με θαυμασμό, “δεν υπάρχει ούτε παρθένος ούτε έγγαμος, ούτε μοναχός ούτε κοσμικός, παρά μόνο ο Θεός που δίνει το Άγιο Πνεύμα Του σε όλους, σύμφωνα με την προαίρεση του καθενός” (Vitae Patrum VI, iii, 17). Σύμφωνα με τον Άγ. Συμεών το Νέο Θεολόγο “ Σε κάθε κατάσταση όποιο κι αν είναι το έργο ή η εργασία που περιλαμβάνει, η ζωή που βιώνεται για τον Κύριο και σύμφωνα με το θέλημα του Κυρίου αυτή είναι, που ευλογείται συνολικά” (Κεφάλαια iii 65).

Πως, όμως, μπορεί ο καθένας μας ν’ ανακαλύψει για ποια κατάσταση έχει κληθεί; Σ’ αυτό το ερώτημα δεν μπορεί να υπάρξει μία μοναδική απάντηση. Δεν υπάρχει κάποια εξωτερική μέθοδος που μηχανικά κι αυτόματα θα μας αποκαλύψει ποια είναι η προσωπική μας κλήση, μοναχισμός ή γάμος. Αν περιμένουμε το Πνεύμα, χωρίς να έχουμε αποφασίσει μόνοι μας, μένοντας υπάκουοι στον Πνευματικό μας πατέρα, το Πνεύμα στην δική Του ώρα και με τον δικό Του τρόπο θα μας μιλήσει στις συγκεκριμένες συνθήκες που βρισκόμαστε. Ταυτόχρονα, ενόσω περιμένουμε το Πνεύμα, θα είναι η μεγαλύτερη βοήθεια για μας να έχουμε μπροστά στα μάτια

της καρδιά μας τα παραδείγματα εκείνων που ακολούθησαν την κλήση του γάμου.[...]

Όπως επισημαίνει ο Παύλος Ευδοκίμωφ υπάρχει μόνο ένας τρόπος να μάθει κανείς την ιδιαίτερη αξία της μοναχικής κλήσης κι αυτός είναι μαθαίνοντας να εκτιμά το θαύμα και την αγιότητα στην έγγαμη κατάσταση. Με τον ίδιο τρόπο, τα παντρεμένα ζευγάρια δεν μπορούν να αντιληφθούν όπως πρέπει το κάλλος της δικής τους κλήσης, αν δεν τιμούν εξίσου τη μοναχική ζωή. Οι δύο κλήσεις δεν είναι αντίθετες μα συμπληρωματικές, η μια επιβεβαιώνει την άλλη. “Παράλαβε τους στεφάνους αυτών εν τη Βασιλεία Σου”. Ο απώτερος σκοπός του γάμου είναι οι δύο σύζυγοι να βοηθήσουν ο ένας τον άλλο να εισέλθει στο θεϊκό Βασίλειο. Μέσω της αμοιβαίας αγάπης και της κοινής τους ζωής, οι δυο τους – μαζί με τα παιδιά τους, αν ο Κύριος τους έχει δώσει απογόνους – καλούνται να φέρουν ο ένας τον άλλον πιο κοντά στο Χριστό. Σαν μια αιώνια ένωση μεταξύ δύο μοναδικών κι αιωνίων προσωπικοτήτων, το θείο Μυστήριο του Γάμου δεν έχει άλλο τέλος απ’ αυτό.

Μετάφραση: Καλλιόπη Λευκαδίτη

Επιμέλεια: Βιβή Κυριακού

Πηγές: [Ενωμένη Ρωμηοσύνη](#) – agiosdimitrioskouvaras.blogspot.gr